

Gemeente
Hillegom

ADVIES PRIORITERING INTEGRAAL VEILIGHEIDSBELEID

Beknopte samenvatting beleidsstukken

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Beleidsplanning	3
1.2 Opbouw notitie.....	3
1.3 Participatieproces	3
2. Kaders.....	4
2.1 Landelijke en regionale kaders.....	4
2.1.1 Openbare Orde en Veiligheid	4
2.1.2 Rampenbestrijding en crisisbeheersing	5
2.2 Strategische verkenningen	5
2.3 Omgevingsvisie, duurzame (proef)tuin van Holland.....	6
2.4 Coalitieakkoord 'met trots vooruit' - 2022- 2026.....	6
2.5 VNG Kernbeleid.....	6
2.6 Terugblik vorig IVB	7
3. Veiligheidsbeeld	7
3.1 Ondermijning.....	7
3.2 Zorg en Veiligheid.....	9
3.3 Jeugd en Veiligheid	11
3.4 Digitale Veiligheid.....	14
3.5 Klassieke criminaliteit & High Impact Crimes.....	16
3.6 Fysieke Veiligheid	17
3.6.1 Brandveiligheid , externe veiligheid en crisisbeheersing....	18
3.6.2 Verkeersveiligheid.....	18
3.6.3 Conclusie.....	19
3.7 Bedrijvigheid en Veiligheid	20
4. Advies	21
Bijlage.....	21

1. Inleiding

Onderstaand document bevat de onderbouwing van het Integraal Veiligheidsbeleid 2024 – 2027. Het bestaat uit een samenvatting van de diverse beleidsstukken, zowel landelijk, regionaal als lokaal, alsmede het veiligheidsbeeld op diverse prioriteiten en thema's voor de gemeente Hillegom.

Het document dient als leidraad voor de presentatie aan de gemeenteraad op 6 september, waarna een prioritering zal worden opgesteld voor het IVB 2024 – 2027.

1.1 Beleidsplanning

Op basis van het BOB-model is de beleidsplanning voor het opstellen van het nieuw op te stellen IVB als volgt.

Beeldvorming

- 6 september – Beeldvormende raadscommissie

Oordeelsvorming

- 22 september – voorkeur prioritering door de diverse fracties

Besluitvorming

- 29 november – Bespreking concept IVB 2024 – 2027 Hillegom in raadscommissie
- 14 december – vaststelling IVB 2024 – 2027 Hillegom

1.2 Opbouw notitie

Deze notitie start met een toelichting van de landelijke, regionale en lokale kaders op het gebied van veiligheid. Hierbij is onder andere gekeken naar de uitwerking van de landelijke veiligheidsagenda 2023 – 2026, de Coalitie voor veiligheid 2023 – 2026 Regionaal Beleidsplan van de Politie-eenheid Den Haag en het Regionaal Risicoprofiel 2023 – 2026 VRHM. Daarbij is ook een relatie gelegd met het coalitieakkoord, de Strategische Verkenningen 2022 – 2026 Hillegom en de Omgevingsvisie Hillegom waarin belangrijke veiligheidsthema's en uitgangspunten zijn belicht. Daarna volgt het veiligheidsbeeld op basis waarvan de volgende veiligheidsthema's naar voren komen als prioriteit voor het IVB:

- (1)** Ondernijning
- (2)** Zorg en Veiligheid
- (3)** Jeugd en Veiligheid
- (4)** Digitale Veiligheid

Per veiligheidsthema is een veiligheidsbeeld geschetst. De analyse van het veiligheidsbeeld bestaat (voor zover mogelijk en van toepassing) uit objectieve (politie)cijfers, de raakvlakken met de landelijke, regionale en lokale kaders en de opbrengst van de participatie van ketenpartners, inwoners en ondernemers.

1.3 Participatieproces

Het betrekken van onze inwoners en professionals bij het opstellen van ons beleid is van groot belang. Om te onderzoeken welke thema's inwoners belangrijk vinden op het gebied van veiligheid is er namens de gemeente Hillegom een enquête verspreid via het Digipanel Hillegom en de social media kanalen. De resultaten van

de enquête zijn vervolgens op basis van leeftijd en geslacht gewogen naar een representatieve verdeling voor de gemeente Hillegom. Ook zijn de diverse veiligheidsthema's besproken met professionals. Daarnaast is de gemeenteraad, naar aanleiding van de beeldvormende raadscommissie van 6 september 2023, gevraagd naar haar voorkeur wat betreft de prioritering. Dit is tevens onderdeel van de BOB-procedure. Vijf van de zeven fracties hebben hun voorkeur doorgegeven. Hieruit komt de volgende voorkeur naar voren:

Thema	Geprioriteerd door X partijen
Ondermijning	4
Jeugd en Veiligheid	4
Zorg en Veiligheid	4
Klassieke criminaliteit	3
Digitale Veiligheid	2
Fysieke veiligheid	2
Bedrijvigheid en veiligheid	1

2. Kaders

Om tot een lokaal IVB te komen is het belangrijk om ook de landelijke en regionale kaders te kennen en te bekijken hoe deze kaders zich door vertalen naar lokaal niveau. Deze reeds vastgestelde beleidsdoelstellingen en prioriteiten laten (gedeeltelijk) zien welke overkoepelende veiligheidsthema's ook op lokaal niveau aandacht behoeven en doorwerken. Naast de landelijke en regionale kaders, laat de strategische verkenning zien voor welke uitdagingen we op lokaal niveau de komende jaren staan. Hiermee is vervolgens ook een relatie te leggen met het coalitieakkoord waarin diverse acties en speerpunten staan waar we de komende jaren (verder) op inzetten.

2.1 Landelijke en regionale kaders

2.1.1 Openbare Orde en Veiligheid

In de 'Uitwerking Veiligheidsagenda 2023 – 2026' (*bijgesloten*) staan de landelijke beleidsdoelstellingen ten aanzien van de taakuitvoering van de politie. Deze beleidsdoelstellingen zijn door het Ministerie van Justitie en Veiligheid vastgesteld en richten zich op vraagstukken die landelijk of internationaal spelen, die (eenheid)overstijgend zijn en/of waar afstemming in de aanpak of expertise op landelijk niveau voor nodig is. Daarbij is het belangrijk om op te merken dat deze beleidsdoelstellingen meegewogen dienen te worden door het gezag bij de inzet van de politie en tevens voldoende ruimte laten om op lokaal niveau keuzes te maken. Op regionaal niveau is het 'Regionaal Beleidsplan 2023 – 2026' (*bijgesloten*) in samenwerking met de politie, Openbaar Ministerie en gemeenten tot stand gekomen. De landelijke beleidsdoelstellingen die overeenkomen met de regionale speerpunten zijn de volgende:

1. Ondermijning en georganiseerde criminaliteit
2. Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit
3. Maatschappelijk ongenoegen

Naast de bovenstaande veiligheidsthema's gaat op regionaal niveau ook extra aandacht uit naar jeugd en zorg. Het is voor de gemeente van belang om de

veiligheidsthema's lokaal in te steken zonder daarbij het grotere belang uit het oog te verliezen.

2.1.2 Rampenbestrijding en crisisbeheersing

Sinds 2010 is de Wet Veiligheidsregio's (Wvr) van kracht. Doel van deze wet is het realiseren van een efficiënt en kwalitatief hoogwaardige organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing onder regie van de 25 veiligheidsregio's. De gemeente Hillegom is aangesloten bij de Veiligheidsregio Hollands Midden. In de wet staan drie planvormen centraal die nauw met elkaar verbonden zijn: het risicoprofiel, beleidsplan en het crisisplan. De Wvr schrijft voor dat het bestuur van de veiligheidsregio een keer per vier jaar een vierjarig beleidsplan opstelt. Dit strategische beleidsplan geeft richting aan de inspanningen door de veiligheidsregio en beschrijft de te behalen prestaties. Het huidige beleidsplan wordt momenteel geactualiseerd en wordt naar verwachting eind 2023 ter consultatie aangeboden aan de raad. Het beleidsplan dient mede gebaseerd te zijn op een door het bestuur van de veiligheidsregio vastgesteld risicoprofiel. Hierover is de gemeenteraad in september 2022 geconsulteerd. Het risicoprofiel beschrijft wat de veiligheidsregio kan overkomen en hoe erg dat is. In het risicoprofiel worden naast regionale risico's ook lokale risico's meegenomen.

De gemeenteraad heeft in haar zienswijze op het regionaal risicoprofiel de veiligheidsregio verzocht om zich bij de prioritering te richten op:

1. Verstoring openbare orde
2. Wegvervoer- en spoorwegvervoerincidenten
3. Complexe branden
4. BRZO bedrijf Draka Interfoam
5. Risico op overstromingen

2.2 Strategische verkenningen

In 2022 zijn de 'Strategische Verkenningen 2022 – 2026 Hillegom opgeleverd (*bijgesloten*). Veiligheid vormt de basis voor een aantrekkelijke, veerkrachtige en weerbare gemeente. Een effectieve aanpak van veiligheid en leefbaarheid is een integrale aanpak in samenwerking met diverse partners en de regio. In de strategische verkenningen is in beeld gebracht wat de komende jaren de strategische opgave is voor Hillegom op het gebied van veiligheid op lokaal niveau en hoe we hier, samen met ketenpartners, op kunnen anticiperen. De strategische verkenningen bevatten aanbevelingen met betrekking tot de inzet op veiligheidsthema's en de uitgangspunten die daarbij van belang zijn. Samenvattend laten de strategische verkenningen zien dat inzet op de thema's: online criminaliteit, maatschappelijk ongenoegen, nieuwe fysieke veiligheidsrisico's, jeugd, zorg en overlast en ondermijning, gelet op de objectieve cijfers, trends en ontwikkelingen, gewenst is.

Trends en ontwikkelingen	Thema's
Verschuiving naar onzichtbare criminaliteit zoals bijvoorbeeld criminaliteit in het digitale domein. Het landelijk aantal cybercrime meldingen bij de politie loopt op.	<ul style="list-style-type: none">• Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit
Toename overlastmeldingen van personen met verward gedrag.	<ul style="list-style-type: none">• Zorg en veiligheid

Innovatieve ontwikkelingen brengen nieuwe technologische ontwikkelingen met zich mee. Dit zorgt voor nieuwe fysieke risico's.	<ul style="list-style-type: none"> • Fysieke veiligheid <ul style="list-style-type: none"> ◦ Nieuwe fysieke veiligheidsrisico's
Recent onderzoek laat zien dat een derde van criminele en overlastgevende jeugdgroepen later deel uitmaakt van netwerken in middelzware en zware criminaliteit.	<ul style="list-style-type: none"> • Ondernijning • Jeugd en veiligheid
<p>Polarisatie (wij – zij -denken) wordt de laatste jaren in Nederland en ook in onze gemeente steeds zichtbaarder.</p> <p>De samenleving verruwt en respect voor openbaar bestuur en hulpdiensten is niet langer vanzelfsprekend.</p> <p>Desinformatie wordt versterkt door sociale media en kan lokaal maatschappelijke onrust veroorzaken en ontwrichtend werken in de samenleving vanwege groeiende anti-overheidssentimenten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maatschappelijk ongenoegen / onrust

Overzicht 1. samenvattend overzicht trends en ontwikkelingen op het gebied van veiligheid, bron: Strategische Verkenningen 2022 – 2026 Hillegom

2.3 Omgevingsvisie, duurzame (proef)tuin van Holland

Hoe ziet een veilig en leefbaar Hillegom eruit in de toekomst? Veiligheid is belangrijk voor de leefbaarheid. *Opvalt dat onder Hillegommers sprake is van een relatief hoog alcoholgebruik. Ook komen er meer hangjongeren voor dan in omliggende gemeenten. Verbetering mogelijk wat betreft veiligheid en gezondheid (wonen in nabijheid van industrie en bedrijventerreinen, drukke wegen). Optimaliseren verkeersveiligheid.* Als gekeken wordt naar ambities en opgaven wordt er onder andere gesproken over de veiligheid met betrekking tot gezondheid (denk aan gifvrije bollenteelt), externe veiligheid rondom bedrijven, verkeersveiligheid en zorgen voor een leefbare en veilige woon-, werk- en leefomgeving.

2.4 Coalitieakkoord 'met trots vooruit' - 2022- 2026

Veiligheid vormt de basis voor een aantrekkelijke, veerkrachtige en weerbare gemeente. Een integrale aanpak is essentieel. Dit komt ook naar voren in het coalitieakkoord. Samenwerking en participatie met inwoners, ondernemers en de zorg- en veiligheidspartners speelt hierbij een belangrijke rol. Onder andere de thema's ondernijning en verkeersveiligheid wordt hier benoemd. Ondernijning heeft ook landelijk en regionaal prioriteit. Daarnaast wordt er aandacht geschonken aan overlast, en de inzet en het effect van de zichtbaarheid van boa's op het voorkomen van overlast.

2.5 VNG Kernbeleid

Bij de opstelling van het integraal veiligheidsbeleid wordt aangesloten bij de indeling zoals die gehanteerd wordt door het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Het kernbeleid bevat vijf veiligheidsvelden en ieder veld bevat meerdere veiligheidsthema's.

Veilige woon- en leefomgeving	Bedrijvigheid en veiligheid	Jeugd en veiligheid	Fysieke veiligheid	Integriteit en veiligheid
1.1 Sociale kwaliteit	2. Veilig winkelgebied	3.1 Jeugdoverlast	4.1 Verkeersveiligheid	5.1 Polarisatie en radicalisering
1.2 Fysieke kwaliteit	2.2 Veilige bedrijventerreinen	3.2 Jeugdcriminaliteit/ individuele probleemjongeren	4.2 Brandveiligheid	5.2 Georganiseerde/ ondermijnende criminaliteit
1.3 Objectieve veiligheid/veel voorkomende en 'high impact'- criminaliteit	2.3 Veilig uitgaan	3.3 Jeugd, alcohol en drugs	4.3 Externe veiligheid/ Omgevingsveiligheid	5.3 Weerbare overheid/weerbaar bestuur
1.4 Subjectieve veiligheid	2.4 Veilige evenementen	3.4 Veilig in en om de school	4.4 Rampenbestrijding en crisisbeheersing	5.4 Informatie-veiligheid
	2.5 Veilig toerisme			5.5 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Overzicht 2 Kernbeleid VNG, bron www.vng.nl

2.6 Terugblik vorig IVB

In het IVB 2020 – 2023 stonden vier veiligheidsthema's geprioriteerd: **(1)** Ondernijning, **(2)** jeugd en veiligheid, **(3)** (woon)overlast en maatschappelijke onrust, **(4)** fysieke veiligheid (met name verkeersveiligheid). Naast de inzet op deze prioriteiten is er ook aandacht gegeven aan de volgende veiligheidsthema's: (woning)inbraken, huiselijk geweld, veiligheidsbeleving, bedrijvigheid en veiligheid, externe veiligheid, crisisbeheersing en cybercrime. De analyse van het veiligheidsbeeld maakt zichtbaar op welke veiligheidsthema's de komende jaren inzet wenselijk en nodig is.

3. Veiligheidsbeeld

Voor het stellen van de juiste prioriteiten is het van belang te weten hoe het staat met de veiligheid in de gemeente, wat er de komende jaren op ons afkomt, waar we naartoe willen werken en hoe onze samenwerkingspartners ervoor staan. Niet alleen voor de inhoud, maar ook voor de afstemming van de capaciteit.

Daarom wordt er per thema een veiligheidsbeeld opgesteld. Dit beeld bestaat allereerst uit de objectieve politiecijfers (denk aan overlastmeldingen, inbraken / diefstal, etc.) maar ook het veiligheidsgevoel van inwoners. Door middel van het Digipanel Hillegom en social media is er een enquête uitgezet onder de inwoners van Hillegom. Daarnaast maken wij gebruik van de gebiedsscan van het HLT basispolitieteam¹ en wordt er gekeken op welke manier de thema's passen binnen de landelijke, regionale en lokale kaders.

3.1 Ondernijning

Toelichting

Zonder hulp van de bovenwereld, geen succesvolle onderwereld. Criminele

¹ De gebiedsscan van het HLT basispolitieteam betreft nog een concept en is daardoor niet bijgevoegd als bijlage. De uitgangspunten uit de gebiedsscan zijn wel al meegenomen in het veiligheidsbeeld. De definitieve versie van de gebiedsscan zal worden toegevoegd aan het Integraal Veiligheidsbeleid 2024 – 2027 Hillegom.

ondernemers zijn voor hun business namelijk afhankelijk van allerlei legale voorzieningen en sectoren in de bovenwereld. In de verwevenheid die daardoor ontstaat tussen de onder- en de bovenwereld, schuilt het ondermijnende karakter van de (georganiseerde) criminaliteit.

Er zijn verschillende signalen van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit, onder meer **kleine ('witwas')bedrijven** waar je zelden klanten ziet, **hennepkwekerijen** en **arbeidsuitbuiting**, maar ook **vastgoedfraude** en **illegale prostitutie**. De maatschappelijke effecten van ondermijning zijn op het eerste gezicht minder zichtbaar en voelbaar, maar hebben een grote impact op inwoners, ondernemers en het openbaar bestuur. Het gaat om zaken als: overlast van drugshandel; misbruik/uitbuiting van personen en criminele investeringen in de bovenwereld. Dit kan leiden tot vervlechting van onder- en bovenwereld met verslechtering van het ondernemersklimaat en verpaupering van wijken en buurten tot gevolg. We staan daarom samen met onze partners schouder aan schouder in de aanpak van georganiseerde criminaliteit die onze samenleving ondermijnt. Belangrijke onderdelen van de aanpak zijn werken aan een weerbare samenleving en organisatie. Daarnaast zijn preventie in brede zin en voorkomen jonge aanwas belangrijk.

De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van het thema ondermijning:

- Drugscriminaliteit
- Mensenhandel en arbeidsuitbuiting
- Criminele investeringen in de bovenwereld
- Vastgoedcriminaliteit
- Misbruik van infrastructuur en transport

Het thema ondermijning wordt genoemd in

Landelijk: Uitwerking Veiligheidsagenda 2023 - 2026

Regionaal: Coalitie voor Veiligheid 2023 - 2026

Strategische Verkenningen 2022 - 2026

Integraal Veiligheidsbeleid 2020 – 2023 Hillegom

Gebiedsscan Politie 2022

Analyse

De aanpak van ondermijnende criminaliteit wordt genoemd als prioriteit in de Landelijke Veiligheidsagenda 2023 – 2026 en is een gezamenlijke prioriteit van de politie-eenheid Den Haag. Zowel regionale als lokale beelden laten zien dat er sprake is van ondermijnende criminaliteit in de regio. Georganiseerde ondermijnende criminaliteit vindt ook in onze gemeente plaats. De gemeente Hillegom kent een gunstig vestigingsklimaat voor criminelen. Dit komt onder andere door de aanwezigheid van bedrijventerreinen en de ligging tussen verschillende grote steden en in de buurt van de kust en Schiphol. Daarnaast biedt het veelal agrarische werk in de Bollenstreek werkgelegenheid aan arbeidskrachten uit het buitenland. Dit kan een voedingsbodem opleveren voor mensenhandel en arbeidsuitbuiting. Omliggende steden als Den Haag, Leiden en Haarlem zetten actief in op de aanpak van ondermijning. Hiermee neemt het risico toe dat criminele activiteiten zich verplaatsen naar onze gemeenten.

Uit de rapportage Digipanel *onderzoek integraal veiligheidsbeleid* blijkt dat 92% van de inwoners het onderwerp ondermijnende (georganiseerde) criminaliteit heel belangrijk of belangrijk vindt. Ook de gemeenteraad vindt de inzet op ondermijning erg belangrijk en ziet dit graag als prioriteit.

Uit de gebiedsscan van het HLT basispolitieteam van de politie-eenheid Den Haag blijkt dat drugshandel en drugsgebruik problemen vormen in de gemeente. Jongeren starten op vroege leeftijd met blowen en stappen over naar andere soft- en harddrugs. Daarnaast vormen de bedrijventerreinen een risicogebied voor ondermijning. De politie concludeert dat ondermijnende criminaliteit de blijvende aandacht behoeft van het HLT basispolitieteam. HLTsamen heeft de laatste jaren fors ingezet op het verstevigen van de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Dit heeft geresulteerd in een integrale aanpak en een groot netwerk. Door deze integrale aanpak zijn onder andere meerdere drugspannen gesloten en is voorkomen dat malafide ondernemers zich in Hillegom vestigen. In het coalitieakkoord 'Met trots vooruit!' is aangegeven dat het van belang is in te zetten op ondermijning, en dat in het algemeen een integrale samenwerking noodzakelijk is.

Conclusie

Het HLT basispolitieteam heeft geconcludeerd dat ondermijnende criminaliteit de blijvende aandacht behoeft. Dit zien we tevens terug in de Veiligheidsagenda 2023 – 2026 en de Coalitie voor Veiligheid 2023 – 2026. Daarnaast blijkt uit de rapportage Digipanel Hillegom *onderzoek integraal veiligheidsbeleid* dat inwoners van Hillegom ondermijnende criminaliteit een belangrijk onderwerp vinden. Ook maakt ondermijning onderdeel uit van het coalitieakkoord "Met trots vooruit". Om ondermijning aan te pakken is een integrale aanpak nodig waarbij signaleren, voorkomen en aanpakken hand in hand gaan. Het voortzetten van de huidige, succesvolle aanpak, is daarom gewenst.

Aanbeveling: Als **prioriteit** benoemen in het IVB 2024 – 2027 Hillegom

3.2 Zorg en Veiligheid

Toelichting

Het thema zorg en veiligheid is een gecombineerd veiligheidsthema met diverse soorten zorg- en / of overlast. Het betreft onder **meer (woon)overlast, personen met verward gedrag, huiselijk geweld, radicalisering en maatschappelijke onrust**. Het is belangrijk dat inwoners zich in hun woon- en leefomgeving veilig voelen. Een verstoring kan zorgen voor overlast of inwoners een onveilig gevoel geven. Denk bijvoorbeeld aan een verwarde buurvrouw die structureel overlast veroorzaakt, drank- en drugsgebruik onder jongeren en polarisatie kunnen in een wijk voor spanning zorgen. Al deze omstandigheden hebben een negatief effect op de veiligheidsgevoelens in een buurt. De (lokale) overheid vervult een regierol om ervoor te zorgen dat de risico's op overlast, criminaliteit, polarisatie en andere spanningen worden voorkomen of beperkt en dat de overlast of criminaliteit die plaatsvindt effectief wordt bestreden. Dit gebeurt in samenwerking met de inwoners en ketenpartners als politie, Openbaar Ministerie, professionals in de zorg, woningcorporaties, jongerenwerk e.a.

Landelijk wordt gezien dat het aantal meldingen van personen met verward gedrag toeneemt. Dit wordt ook gezien in Hillegom. De toenemende overlast op dit vlak kan te maken hebben met de decentralisatie van de zorg en de keuze om mensen met GGZ-achtergrond meer in de wijk te laten wonen, en verschillende intramurale

instellingen te sluiten. De overlast van personen met verward gedrag legt ook een druk bij politie.

Sinds de coronamaatregelen zien we meer onvrede onder inwoners over overheidsbeleid; maatschappelijk ongenoegen. In 2022 verschoof het maatschappelijk ongenoegen van COVID-19 naar o.a. boerenprotesten en klimaatactivisme. Onvrede over overheidsbeleid op deze thema's heeft tot hernieuwde maatschappelijke onrust geleid en zorgt hiermee voor aanhoudende druk op het stelsel. De afgelopen maanden is duidelijk geworden dat er weliswaar een voedingsbodem aanwezig is voor anti-institutioneel gedachtegoed (aangewakkerd door onder andere de hoge inflatie, het woningtekort, de klimaatcrisis en de oorlog in Oekraïne), maar dat er zonder directe en concrete aanleiding betrekkelijk weinig bereidheid is om tot grootschalige actie over te gaan. Het totaal aantal demonstraties in de Eenheid Den Haag blijft toenemen (85% van deze toename betreft de gemeente Den Haag). Hiervoor is veel politie-inzet nodig. Ruim de helft van de demonstraties is niet van tevoren aangemeld.

De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van het thema zorg en veiligheid:

- (woon)overlast
- Personen met verward gedrag
- Maatschappelijke onrust
- Huiselijk geweld en kindermishandeling
- Radicalisering, polarisatie en extremisme

Het thema zorg en veiligheid wordt genoemd in

Regionaal: Coalitie voor Veiligheid 2023 - 2026

Strategische Verkenningen 2022 - 2026

Integraal Veiligheidsbeleid 2020 – 2023 Hillegom

Analyse

De afgelopen jaren is er in de Politie-eenheid Den Haag binnen het thema zorg en veiligheid aandacht geweest voor verschillende onderwerpen op het snijvlak van zorg en veiligheid. Denk aan personen met verward gedrag, huiselijk geweld, jeugdcriminaliteit en radicalisering. De politie-eenheid Den Haag vindt het van belang om ook de komende jaren blijvend op deze thema's in te zetten en de samenwerking zowel regionaal als lokaal voort te zetten. Specifiek noemt de politie-eenheid Den Haag voor de periode 2023 – 2026 de onderwerpen: verward of onbegrepen gedrag, huiselijk geweld, radicalisering en de re-integratie van ex-gedetineerden. Ook in de Strategische Verkenningen komt het onderwerp zorg en veiligheid aan bod. Hier wordt aangegeven dat de samenwerking tussen het sociaal domein en veiligheidsdomein nog belangrijker wordt.

Het aantal meldingen van woonoverlast is de afgelopen vier jaar in Hillegom licht afgenomen. In 2022 is de gemeente Hillegom de samenwerking met Bemiddeling Bollenstreek aangegaan. Bemiddeling Bollenstreek is een belangrijke schakel in buurtbemiddeling. Zij voeren gesprekken met de betrokken inwoners en proberen tot een gezamenlijke oplossing te komen. In 2022 is buurtbemiddeling in veelvuldig succesvol ingezet. In 2022 zijn er 106 meldingen gedaan over personen met

verward gedrag. Dit zijn er 40 meer dan in 2021. Hierbij is het goed om te weten dat meerdere meldingen over één persoon kunnen gaan, dit heeft veelal te maken met de langere wachtlijsten in de zorg. Ook in Hillegom zien we dat inwoners met GGZ- of verslavingsproblematiek noodgedwongen langer thuis blijven wonen en geen, of laat, passende hulp kunnen of willen krijgen. Dit kan het veiligheidsgevoel in een buurt verstoren. Dit beeld zien we ook terug in de gebiedsscan van het HLT basispolitieteam. Verder zien we dat er de afgelopen vier jaar een stabilisatie zichtbaar is in het aantal opgelegde huisverboden. Op landelijk niveau zien we een daling, ondanks dat het aantal meldingen over huiselijk geweld niet afneemt.

Uit de rapportage Digipanel Hillegom *onderzoek integraal veiligheidsbeleid* blijkt dat 93% van de inwoners het onderwerp zorg en veiligheid heel belangrijk of belangrijk vindt. 29% heeft de afgelopen twee jaar te maken gekregen met (woon)overlast. Uit een peiling onder de gemeenteraad blijkt dat zorg en veiligheid een voorgestelde prioriteit is.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022
Woonoverlast	134	142	132	116
Personen met verward/onbegrepen gedrag	156	66	66	106
Huiselijk geweld	25	16	21	13
Tijdelijke huisverboden	3	0	2	2

Conclusie

Het is belangrijk dat inwoners zich veilig voelen in hun eigen woon- en leefomgeving. De diverse veiligheidsthema's binnen zorg en veiligheid kunnen het veiligheidsgevoel van inwoners verstoren. De Coalitie voor Veiligheid 2023 – 2026, Strategische Verkenningen maar ook de gebiedsscan van het HLT basispolitieteam laten zien dat de veiligheidsthema's binnen het onderwerp zorg en veiligheid de komende jaren aandacht verdienen. Ook de inwoners van Hillegom vinden zorg en veiligheid een belangrijk onderwerp. Daarom wordt aanbevolen om het onderwerp zorg en veiligheid voor de komende vier jaar te prioriteren.

Aanbeveling: Als **prioriteit** benoemen in het IVB 2024 – 2027 Hillegom

3.3 Jeugd en Veiligheid

Toelichting

Volgens het algemeen veiligheidsbeeld van de politie van de eenheid Den Haag (2022) is er, na enkele jaren van stabilisering, weer een lichte daling zichtbaar van jeugdcriminaliteit bij jongvolwassenen. Wel zijn er zorgen om de **verharding van**

jeugdcriminaliteit. Zo is er een **toename van mes- en steekincidenten** in de leeftijdsgroep tot en met 17 jaar en zijn jeugdigen vaker betrokken bij **cybercriminaliteit, zowel als dader en slachtoffer.** Ook is er zorg over de mogelijk toenemende betrokkenheid bij **drugscriminaliteit.** Uit onderzoek blijkt dat jongeren op steeds jongere leeftijd de criminaliteit in gaan en vervolgens vrij snel zeer zware delicten plegen.²

Een andere ontwikkeling is het verbod op het bezit van **lachgas** sinds 1 januari 2023. Het gebruik van lachgas leidde tot veel overlast. Er was veel vervuiling door ballonnen en lachgaspatronen en het middel werd veelvuldig in het verkeer gebruikt, wat regelmatig tot (dodelijke) verkeersongevallen heeft geleid. Daarbij is het middel een risico voor de volksgezondheid. Sinds de invoer van het verbod is de prijs van lachgas gestegen en is er een toename van de import uit Duitsland.

De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van het thema jeugd en veiligheid:

- Jeugdoverlast
- Jeugdcriminaliteit
- Alcohol en drugs
- Schoolveiligheid

Het thema jeugd en veiligheid wordt genoemd in

Regionaal: Coalitie voor Veiligheid 2023 - 2026

Strategische Verkenningen 2022 - 2026

Integraal Veiligheidsbeleid 2020 – 2023 Hillegom

Gebiedsscan politie 2022

Effectindicator	2018	2019	2020	2021	2022
Zorg en veiligheidstafel		4	4	4	7
Jeugdoverlast	134	170	220	189	142
Jeugdgroepen		1	1	2	2

² Bureau Beke (2021) 'Jongeren en georganiseerde drugscriminaliteit in de regio Den Haag'

Analyse

Bij de aanpak van overlast en criminaliteit door jongeren is het van groot belang om aan de voorkant van het probleem te komen in plaats van alleen reactief op te treden. Het vroegtijdig signaleren van jongeren met problemen door school, jongerenwerkers, politie en Boa's is cruciaal. Een integrale en sluitende aanpak, bestaande uit preventieve en repressieve maatregelen en nazorg is hierbij essentieel, zowel vanuit de invalshoek van veiligheid als vanuit zorg en welzijn.

Gedurende de coronapandemie was er een stijging zichtbaar in het aantal meldingen van jeugdoverlast. In 2022 is het aantal meldingen flink afgenomen. De gemeente en ketenpartners (politie, jongerenwerkers, scholen) hebben flink ingezet op vroegsignalering. Tevens wordt er ook minder zware casuïstiek op de Zorg- en Veiligheidstafel Jeugd besproken, zodat al een interventie ingezet kan worden wanneer er nog geen sprake is van escalatie.

In de gemeente Hillegom worden op diverse basisscholen EPJO's (Educatief Programma Jongeren) verzorgd door de politie en de Peter Faber Stichting. Dit programma is gericht op misdaadpreventie waarbij o.a. ex-gedetineerden in gesprek gaan met de leerlingen. Daarnaast wordt op het Fioretti College voorlichting gegeven door onder andere politie en Halt, op onderwerpen als sexting, geldezels en alcohol- en drugsgebruik.

Zowel in de Coalitie voor Veiligheid als in de Strategische Verkenningen wordt aandacht gevraagd voor het onderwerp jeugd en veiligheid. Hoewel de jeugdoverlast in Hillegom momenteel beheersbaar is blijft dit een belangrijk thema om op in te zetten. Hillegom kent een verleden met jeugdoverlast en -criminaliteit, daarom is het van belang de aandacht niet te laten verslappen. Daders die op minderjarige leeftijd starten met high impact crimes hebben een grotere kans hebben op een langdurige criminele carrière. Maar ook het 'grote geld' door klusjes te doen voor criminelen lonkt. Door vroegsignalering en het aanpakken van risicofactoren voor criminaliteit die zich al in de kindertijd kunnen opstapelen (zoals gezinsproblematiek, middelengebruik en agressief gedrag) kan een criminele carrière wellicht voorkomen worden. Daarnaast zijn er zorgen over de verharding van de jeugdcriminaliteit.

Uit de rapportage Digipanel Hillegom *onderzoek integraal veiligheidsbeleid* blijkt dat 94% van de respondenten het (zeer) belangrijk vinden dat de gemeente inzet op het thema jeugd en veiligheid. Daarbij heeft 34% van de inwoners de afgelopen twee jaar te maken gekregen met jeugdoverlast.

De samenwerking met jongerenwerk wordt door de inwoners als positief ervaren. *"De gemeente probeert overlast en criminaliteit zoveel mogelijk tegen te gaan, door onder andere jongerenwerk"* zegt één van de respondenten. Een andere benoemt *"Solution Nexus is een goede plek voor jongeren waar het gesprek wordt gevoerd over zaken als drugs, sexting en alcohol."*

De gebiedsscan van het HLT basispolitieteam laat zien dat ook de politie prioriteit geeft aan het onderwerp jeugd. Hoewel de jeugdoverlast in Hillegom momenteel beheersbaar is, is blijvende inzet op dit thema belangrijk. Vier van de vijf fracties geven aan dat "jeugd" en veiligheid wat hen betreft geprioriteerd mag worden.

Conclusie

Uit onderzoek blijkt dat jongeren op steeds jongere leeftijd de criminaliteit in gaan en vervolgens vrij snel zeer zware delicten plegen.¹ Het is daarom belangrijk om bij de aanpak van overlast en criminaliteit door jongeren aan de voorkant van het probleem te komen in plaats van alleen reactief op te treden. Inzet op het thema jeugd en veiligheid is daarmee onvermijdelijk. De Coalitie van Veiligheid, Strategische Verkenningen, inwoners van Hillegom en politie en de gemeenteraad vragen aandacht voor dit onderwerp. Er wordt dan ook geadviseerd om het onderwerp jeugd en veiligheid voor de komende vier jaar te prioriteren.

Aanbeveling: Als **prioriteit** benoemen in het IVB 2024 – 2027 Hillegom

3.4 Digitale Veiligheid

Toelichting

De gemeentelijke rol op het gebied van digitale veiligheid staat in veel opzichten nog in de kinderschoenen. Toch vormt deze vorm van criminaliteit een steeds grotere dreiging voor de maatschappij.

Bij cybercrime gaat het om delicten die gepleegd worden met informatie- en communicatietechnologie (ICT) en gericht zijn op ICT. Voorbeelden hiervan zijn het **hacken** van een computer, een **DDoS - aanval**³ of het **plaatsen van ransomware**⁴. Gedigitaliseerde criminaliteit betreft het plegen van traditionele delicten door middel van ICT. **Internetoplichting, bedreiging via internet en cyber stalking** zijn hiervan enkele voorbeelden.

De afgelopen 10 jaar is het aantal slachtoffers van cybercriminaliteit met 22% toegenomen. Als gemeente kunnen we niet langer wachten. Het gaat bij de aanpak van cybercrime niet alleen om inzetten op het voorkomen van slachtofferschap onder onze inwoners en ondernemers. Het gaat ook om goed voorbereid te zijn op cyberincidenten en –crises.

De jeugd wordt relatief vaak slachtoffer van hacken en cyberpesten en is hierbij ook vaker betrokken als verdachte. In onderzoeken naar online fraude blijven voornamelijk jeugdige verdachten in beeld komen. Daarbij gaat het bij een substantieel aandeel vermoedelijk om geldezels. Hoewel het aantal verdachten van online fraude is afgenomen in 2022 blijft naar voren komen dat een relatief groot aandeel van de verdachten in de leeftijd van 18 t/m 24 jaar is.

Ouderen daarentegen lijken meer kwetsbaar voor specifieke vormen van gedigitaliseerde fraude, bijvoorbeeld whatsappfraude en bankhelpdeskfraude. Daarnaast blijkt ook het Midden – en Klein Bedrijf (MKB) steeds vaker slachtoffer te worden van cybercriminaliteit.

De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van het thema digitale veiligheid:

- Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit
- Cyberincidenten en crisissen
- Eigen huis op orde

Het thema digitale veiligheid wordt genoemd in

Landelijk: Uitwerking Veiligheidsagenda 2023 - 2026

Regionaal: Coalitie voor Veiligheid 2023 - 2026

Strategische Verkenningen 2022 - 2026

Integraal Veiligheidsbeleid 2020 – 2023 Hillegom

³ Een DDoS – aanval is een poging om een computer, computernetwerk of dienst niet , of moeilijker bereikbaar te maken voor de doelgroep.

⁴ Ransomware is software dat databestanden van gebruikers versleutelt met als doel deze later te ontsleutelen in ruil voor losgeld.

Effectindicator	2021 Hillegom	2021 Landelijk
Online aankoop- en verkoopcriminaliteit	7,1%	8,3%
Hacken	8,2%	6,9%

Analyse

De politie merkt op dat "traditionele" criminaliteitsvormen lijken te worden vervangen door digitale vormen. Inwoners en ondernemers hebben hier steeds meer last van. Zowel landelijk, regionaal als lokaal wordt er aandacht gevraagd voor dit onderwerp. Regionaal ligt de focus daarbij vooral op het vergroten van de weerbaarheid van inwoners en ondernemers ten aanzien van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Uit de Veiligheidsmonitor 2021 blijkt dat er inmiddels ongeveer net zo veel slachtoffers van online als offline criminaliteit zijn.

In Hillegom is 18% van de inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan de Veiligheidsmonitor 2021 slachtoffer geworden van online criminaliteit. Hierbij zijn online oplichting of hacken de meest voorkomende vorm van online criminaliteit. In Hillegom ondervond 11% van de slachtoffers emotionele, psychische of financiële problemen.

Binnen het HLT basispolitieteam zijn voor heel HLT in 2022 191 gevallen van cybercrime of gedigitaliseerde criminaliteit gemeld. Dit heeft 121 aangiftes opgeleverd. Om dit te vergelijken met traditionele criminaliteitsvormen: in 2022 is er binnen het werkgebied van HLT 88 keer aangifte gedaan van (poging tot) diefstal in of uit een woning. De meldingsbereidheid in het geval van digitale criminaliteit is niet hoog; dit heeft voor een groot deel te maken met schaamte. Het werkelijk aantal slachtoffers ligt waarschijnlijk (veel) hoger.

Naast wijkagenten zijn er bij de politie sinds een aantal jaar ook digitale wijkagenten werkzaam. De digitale wijkagent doet onderzoek naar digitale criminaliteit maar geeft inwoners ook tips en voorlichting over de gevaren en het veilig gebruik van internet. Ook het HLT basispolitieteam heeft een digitale wijkagent en de verwachting is dat in 2024 een extra digitale wijkagent aan het basisteam wordt toegevoegd.

Doordat veel slachtoffers van digitale criminaliteit geen aangifte of melding bij de politie doen blijft het lastig om goed zicht te krijgen op de omvang van het slachtofferschap en de mate van maatschappelijke ontwrichting. Dit komt het urgentiebesef niet ten goede.

Uit de rapportage Digipanel Hillegom *onderzoek integraal veiligheidsbeleid* blijkt dat 72% van de inwoners het (zeer) belangrijk vindt dat de gemeente inzet op het thema digitale veiligheid. Onder de gemeenteraad leeft dit onderwerp ook nog iets minder dan andere onderwerpen. Het is van belang dat inwoners, ondernemers en de overheid goed op de hoogte zijn van de risico's en preventieve maatregelen. Hier is een belangrijke rol weggelegd voor de gemeente. Het is daarom van belang dat hier meer inzet op wordt gepleegd dan de afgelopen periode.

Conclusie

Er is sprake van een verschuiving van "traditionele criminaliteitsvormen" naar cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. De landelijke veiligheidsagenda, Coalitie van Veiligheid, Strategische Verkenningen, inwoners van Hillegom en politie vragen aandacht voor dit onderwerp. De gemeente heeft een belangrijke rol te vervullen vanuit preventief oogpunt, wat meer inzet vraagt. Er wordt dan ook geadviseerd om het onderwerp digitale veiligheid de komende vier jaar te prioriteren.

3.5 Klassieke criminaliteit & High Impact Crimes

Toelichting

Onder High Impact Crimes (HIC) verstaan we verschillende misdrijven waaronder **woninginbraken**, **straatroof** en **overvallen**. Deze misdrijven hebben vaak een grote impact op de slachtoffers, de maatschappij en de omgeving. Dit heeft gevolgen voor het veiligheidsgevoel in een buurt.

Daders van high impact crimes, zoals overvallers, straatrovers en woninginbrekers, hebben langere en meer omvangrijke criminele carrières dan daders van andersoortige delicten. Zo beginnen zij vaak al op jonge leeftijd met criminaliteit, gaan ze tot op latere leeftijd door en zijn zij betrokken bij een groot aantal strafzaken. Bovendien hebben daders die hun criminele carrière starten met een HIC-delict een grote kans om uit te groeien tot de veelplegers van de toekomst.⁵ Vroegtijdig ingrijpen is hierbij essentieel, aangezien daders die op minderjarige leeftijd starten met een HIC-delict of een diefstal een vergrote kans hebben op een langdurige en ernstige criminele carrière. Door vroegsignalering en het aanpakken van risicofactoren voor criminaliteit die zich al in de kindertijd kunnen opstapelen (zoals gezinsproblematiek, middelengebruik en agressief gedrag) kan een criminele carrière wellicht voorkomen worden.

De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van het thema klassieke criminaliteit & high impact crimes:

- Woninginbraken
- Overvallen
- Straatroven
- Diefstal fiets / bromvoertuig
- Diefstal uit auto

Effectindicator	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Inbraak woning</i>	40	40	20	12	29
<i>Overval woning</i>	0	0	1	0	0
<i>Straatroven</i>	2	0	7	0	5
<i>Diefstal fiets / brom / motorvoertuig</i>	119	56	55	42	78
<i>Diefstal uit / vanaf motorvoertuigen</i>	28	15	48	45	16

⁵ WODC (2021) 'criminele carrières van daders van high impact crimes'

Analyse

Eind 2022 is de Tweede Kamer door het Ministerie van Justitie en Veiligheid geïnformeerd over de aanpak van High Impact Crimes. Gebleken is dat de afgelopen tien jaar een daling heeft plaatsgevonden van het aantal geregistreerde overvallen (-70%), straatroven (-72%), woninginbraken (-74%) en geweldsdelicten (-33%).

In het Regionaal Beleidsplan van de politie is te lezen dat er bewust voor is gekozen om High Impact Crimes niet meer als onderwerp op te nemen in het beleidsplan. De mate waarin High Impact Crimes binnen de politie-eenheid Den Haag voorkomen is momenteel niet dermate zorgwekkend dat een regionale impuls op dit onderwerp noodzakelijk is.

In Hillegom blijft fietsendiefstal een aandachtspunt. In 2022 zijn 78 fietsen opgegeven als gestolen, ten opzichte van 42 in 2021. Er worden vooral elektrische fietsen gestolen. De politie geeft in haar gebiedsscan 2022 aan dat dit voornamelijk in het centrum en rond het station gebeurt. Voor wat betreft de inbraken in woningen zijn er vooral gedurende de zomerperiode en de donkere dagen "pieken" zichtbaar. Door middel van een communicatiestrategie maken gemeente en politie inwoners bewust van de gevaren en geven zij tips aan inwoners wat zij kunnen doen om de kans op bijvoorbeeld fietsendiefstal of woninginbraken te verminderen. Zo worden er in aanloop naar en gedurende de vakantieperiode berichten verspreid waarin tips worden gegeven om de kans op inbraak te verminderen, heeft de gemeente in samenwerking met de politie de campagne "zet je fiets dubbel op slot" gedraaid en is er tijdelijk cameratoezicht ingezet bij de fietsenstalling van station Hillegom.

Uit de rapportage Digipanel Hillegom *onderzoek integraal veiligheidsbeleid* blijkt dat ongeveer 8 op de 10 respondenten maatregelen nemen op het gebied van veiligheid door hun huis en fiets goed op slot te doen en altijd een telefoon bij zich te hebben. Meerdere fracties vinden het belangrijk dat er ingezet wordt op de klassieke criminaliteit / high impact crimes.

Conclusie

De afgelopen tien jaar is er een daling zichtbaar van het aantal HIC delicten. Wel zijn er lokaal aandachtspunten zichtbaar, met name fietsendiefstal of diefstal brom/motorvoertuig. Ondanks de dalende trend is het belangrijk om de aandacht voor de aanpak van HIC delicten en klassieke criminaliteit vast te houden. Dit type delicten kan snel stijgen op het moment dat de aandacht voor preventie, opsporing en vervolging verzwakt. Om de aandacht op dit onderwerp te borgen wordt aanbevolen om High Impact Crimes als thema op te nemen in het IVB. Hiermee blijft de lokale integrale aanpak geborgd zonder dat hier een extra impuls aan wordt gegeven. Ingezet wordt op bewustwordingscampagnes gericht op preventie, maar ook het inzetten van cameratoezicht of extra toezicht op hot-spots.

Aanbeveling: Als **thema** benoemen in het IVB 2024 – 2027 Hillegom

3.6 Fysieke Veiligheid

De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van het thema Fysieke veiligheid:

- Brandveiligheid
- Externe veiligheid
- Rampenbestrijding & crisisbeheersing
- Verkeersveiligheid

3.6.1 Brandveiligheid , externe veiligheid en crisisbeheersing

Toelichting

Op het gebied van **brandveiligheid** werken we nauw samen met de brandweer. Deze samenwerking is vastgelegd in het handhavingsuitvoeringsprogramma 2023. Zo wordt in samenwerking met de brandweer nieuwbouw van risicovolle objecten gecontroleerd op bijvoorbeeld de aanwezigheid van brandveiligheidsinstallaties en brandcompartimentering.

Externe veiligheid gaat over het beheersen van risico's die de inwoners lopen door bijvoorbeeld opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen in hun omgeving. De veiligheidsrisico's in de gemeente zijn inzichtelijk gemaakt op de risicokaart. De risicokaart is voor iedereen via internet beschikbaar en geeft landelijk voor elke risicocategorie aan in hoeverre het van toepassing is op een betreffende gemeente. Voor de risicokaart geldt een wettelijke actualisatieplicht. Dit gebeurt op basis van de wijzigingen die plaatsvinden en is een continu proces. De veiligheidsrisico's worden meegenomen bij de opstelling van de bestemmingsplannen. De mogelijke beperking van de risico's hierin wordt afgestemd met de brandweer. Daarnaast wordt ingezet op risicocommunicatie, wat in relatie met de crisisbeheersing wordt opgepakt.

Op basis van evaluaties van diverse incidenten is landelijk een realistische en eigentijdse visie ontstaan, die effect heeft op de **crisisbeheersing**. De zorg voor de bevolking gaat meer uit van de zelfredzaamheid van de burger. Een meer stimulerende en faciliterende rol is hierbij van belang en de focus komt vooral te liggen op diegene die minder zelfredzaam zijn. Deze visie is vertaald in de gemeentelijke crisisbeheersingsprocessen en de gezamenlijke crisisorganisatie. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij het dagelijks werk van medewerkers, maar ook de expertise van externe partijen. Zo wordt de Omgevingsdienst ingezet bij milieu-incidenten, bijvoorbeeld asbest.

Analyse

De doelen en aanpak rond deze thema's staan primair verwoord in bovenlokale beleidskaders en -programma's, in het bijzonder het Regionaal Beleidsplan en Risicoprofiel van de veiligheidsregio en regionale brandweer. In 2023 heeft de VRHM het Regionaal Risicoprofiel 2023 – 2026 VRHM gepubliceerd. Dit risicoprofiel bevat een analyse van de in VRHM aanwezige veiligheidsrisico's. In het risicoprofiel komen de volgende trends en ontwikkelingen naar voren: (1) hyperconnectiviteit, (2) klimaatverandering, (3) energietransitie en (4) verdichting, (5) polarisatie en radicalisering en (6) vergrijzing.

Energietransitie en klimaatverandering zijn twee ontwikkelingen die ook genoemd worden in de strategische verkenningen. Er wordt opgemerkt dat nieuwe (innovatieve) ontwikkelingen zorgen voor nieuwe fysieke veiligheidsrisico's. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld elektrificatie in verband met energieopslag in accu's, grote digitale cyberverstoringen of brand in een woning of gebouw met zonnepanelen waardoor bluswerkzaamheden worden bemoeilijkt maar tevens ook nieuwe gevaren ontstaan zoals glassplinters van zonnepanelen.

Terwijl de crisisorganisatie van oudsher is ingericht op de afhandeling van kortdurende incidenten hebben de aanpak van de corona-, Oekraïne- en vluchtelingen crisis laten zien dat crisissen steeds langduriger van aard kunnen zijn. Deze ontwikkelingen hebben invloed op zowel de gemeentelijke crisisbeheersingsprocessen als de gezamenlijke crisisorganisatie.

3.6.2 Verkeersveiligheid

Toelichting

De visie op verkeersveiligheid is vastgelegd in het Mobiliteitsplan en

uitvoeringsprogramma 2021. Verkeersveiligheid bestaat uit inrichting, educatie en communicatie en handhaving. Weggebruikers ervaren vooral gevaarlijk verkeersgedrag als een probleem. Dat geeft irritatie over het niet naleven van de regels. Onveilig rijgedrag geeft reële gevaren, veroorzaakt een gevoel van onveiligheid én ondermijnt het gezag.

Analyse

Zowel landelijk als regionaal komt het onderwerp verkeersveiligheid niet als prioriteit naar voren. Lokaal is verkeersveiligheid één van de speerpunten uit het mobiliteitsplan Hillegom. De doelstelling is om het aantal verkeersslachtoffers te verminderen. Hierbij is veel aandacht voor een veilige inrichting van de infrastructuur.

Uit cijfers komt naar voren dat het aantal incidenten in het verkeer in 2022 is toegenomen. In 2022 is het 97 keer voorgekomen dat een plaats van ongeval vroegtijdig werd verlaten. In 2021 was dit nog 58 keer het geval. Dit betekent een toename van 67% ten opzichte van 2021. Vanwege het afschalen van de coronamaatregelen en de controle op de naleving hierop door de boa's, is er in de loop van 2022 meer ruimte ontstaan bij de politie en de Boa's om de verkeersveiligheid te handhaven. Vermoedelijk is dit de reden dat het aantal geregistreerde incidenten in het verkeer is toegenomen.

In de rapportage Digipanel Hillegom *onderzoek integraal veiligheidsbeleid* blijkt dat 29% van de inwoners onderwerpen mist waar (meer) inzet op nodig is. Eén van deze onderwerpen is verkeersveiligheid. Er wordt door inwoners gerefereerd naar te hard rijden en overlast van brommers auto's in het centrum, met name in de avonduren, en overlast door racende brommers aan de Beeklaan. De veiligheidsmonitor 2021 laat zien dat 35% van de respondenten wel eens overlast ervaart in het verkeer. Hierbij wordt te hard rijden en verkeerd parkeren het meest genoemd.

Het is goed om hierbij te benoemen dat de harde handhaving (bijvoorbeeld het geven van bekeuringen bij snelheidsovertredingen) een bevoegdheid is van de politie. Bij de taken van de boa's ligt de nadruk op het bevorderen van de leefbaarheid en het zorgen voor een positieve gedragsverandering. Zij zetten zich in op het waarschuwen en aanspreken van verkeersovertreders om gedragsverandering te bewerkstelligen. Hierbij ligt de nadruk op het toezicht op verkeersveiligheid rondom basisscholen, het toezicht op de centrumgebieden en toezicht op de blauwe zone. Daarnaast beboeten zij onder andere wanneer er verkeerd geparkeerd wordt, dan wel in blauwe zones, of op plekken waar niet geparkeerd mag worden. In het mobiliteitsplan en uitvoeringsprogramma wordt veel aandacht besteed aan de verkeersveiligheid; zowel het fysieke aspect van de wegeninrichting, als voorlichting wordt hierin benoemd.

3.6.3 Conclusie

Conclusie

De doelen en aanpak rondom de onderwerpen brandveiligheid, externe veiligheid en crisisbeheersing staan primair verwoord in de bovenlokale beleidskaders en programma's. Het is belangrijk om lokaal aandacht te blijven houden voor nieuwe (innovatieve) ontwikkelingen en de nieuwe fysieke veiligheidsrisico's die dit met zich meebrengt.

Landelijk en regionaal wordt het onderwerp verkeersveiligheid niet als prioriteit benoemd. Wel wordt het lokaal door een deel van de inwoners als een belangrijk onderwerp ervaren. Lokaal maakt verkeersveiligheid onderdeel uit van het mobiliteitsplan en de handhaving is belegd bij politie en boa's.

Om de aandacht voor de hiervoor genoemde onderwerpen te borgen wordt aanbevolen om het onderwerp fysieke veiligheid als thema op te nemen in het IVB. Hiermee blijft de lokale integrale aanpak gecontinueerd zonder dat hier een extra impuls aan wordt gegeven.

Aanbeveling: fysieke veiligheid als **thema** benoemen in het IVB 2024 – 2027 Hillegom

3.7 Bedrijvigheid en Veiligheid

Toelichting

Het thema bedrijvigheid en veiligheid is gericht op ondernemers, winkelgebieden, bedrijventerreinen, evenementen en horeca. Binnen dit veiligheidsveld vallen recreatieve en economische voorzieningen zoals winkelcentra, bedrijventerreinen en uitgaansmogelijkheden. Het gaat hierbij om de aanpak van sociale veiligheid, zoals winkeldiefstal, bedrijfsinbraak en uitgaansgeweld. Ontwikkelingen op dit vlak zijn de verhoogde aandacht voor de veiligheidsrisico's van grootschalige evenementen, de aanpak van uitgaansgeweld, cameratoezicht voor bedrijventerreinen en winkelgebieden en de aandacht voor de aanpak van ondermijning.

De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van het thema bedrijvigheid en veiligheid:

- Veilige winkelgebieden
- Veilige bedrijventerreinen
- Veilige horeca
- Veilige evenementen

Analyse

Landelijk en regionaal heeft het thema bedrijvigheid en veiligheid geen prioriteit. Wel komen diverse onderwerpen terug in andere thema's en prioriteiten. Denk bijvoorbeeld aan de aanpak van ondermijning. In Hillegom zijn de cijfers met betrekking tot winkeldiefstal en diefstal / inbraak bedrijven de afgelopen jaren oplopend, echter gaat het in absolute aantallen om een klein aantal misdrijven (11 diefstal/inbraken bij bedrijven/instellingen in 2022).

Ook de werkgroepen voor het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) hebben gedurende de coronaperiode stil gelegen. In 2022 is er door de gemeente opnieuw contact gelegd met de winkelgebieden in het kader van het KVO. Hiermee is het eerste contact en de eerste afstemming van de werkgroepleden weer gelegd. Dit jaar wordt dit verder opgepakt. Ook hebben er in 2022 3 integrale controles plaatsgevonden in Hillegom.

Conclusie

Landelijk en regionaal heeft het thema bedrijvigheid en veiligheid geen prioriteit. Wel komen diverse onderwerpen terug in andere thema's en prioriteiten. Denk bijvoorbeeld aan de aanpak van ondermijning. Om de aandacht op dit onderwerp te borgen wordt aanbevolen om bedrijvigheid en veiligheid als thema op te nemen in het IVB. Hiermee blijft de lokale integrale aanpak gecontinueerd zonder dat hier een extra impuls aan wordt gegeven.

Aanbeveling: bedrijvigheid en veiligheid als **thema** benoemen in het IVB 2024 – 2027 Hillegom.

4. Advies

Naar aanleiding van bovenstaande uiteenzetting van de ontwikkelingen op de diverse thema's wordt geadviseerd om de volgende prioritering voor het Integraal Veiligheidsbeleid 2024 – 2027 te kiezen:

- (1) **Ondermijning** als prioriteit;
- (2) **Zorg en Veiligheid** als prioriteit;
- (3) **Jeugd en Veiligheid** als prioriteit;
- (4) **Digitale Veiligheid** als prioriteit;
- (5) Klassieke criminaliteit (incl. High impact crimes) als thema;
- (6) Fysieke Veiligheid als thema;
- (7) Bedrijvigheid en Veiligheid als thema.

Bijlage

Landelijke Veiligheidsagenda 2023 – 2026
Coalitie voor Veiligheid 2023 – 2026 Regionaal Beleidsplan Eenheid Den Haag
Strategische Verkenningen 2022 – 2026 Hillegom
Maatschappelijke Agenda Hillegom
Veiligheidsmonitor 2021
Omgevingsvisie Hillegom
Rapportage Digipanel Hillegom Onderzoek Integraal Veiligheidsbeleid (juli 2023)
Mobiliteitsplan en Uitvoeringsprogramma Hillegom (2021)
Gebiedsscan Politie 2022
Coalitieakkoord 'Met trots vooruit' 2022 - 2026